

Fra ishav til nutid

Med store landskabsændringer

Ishav: 17.000 år siden

Isen har lige trukket sig tilbage og har efterladt sig et goldt og nedpresset Vendsyssel. På billedet kan man se, at kun de øverste 10 meter af Rubjerg Knude stikker op af ishavet som en flad, gruset ø.

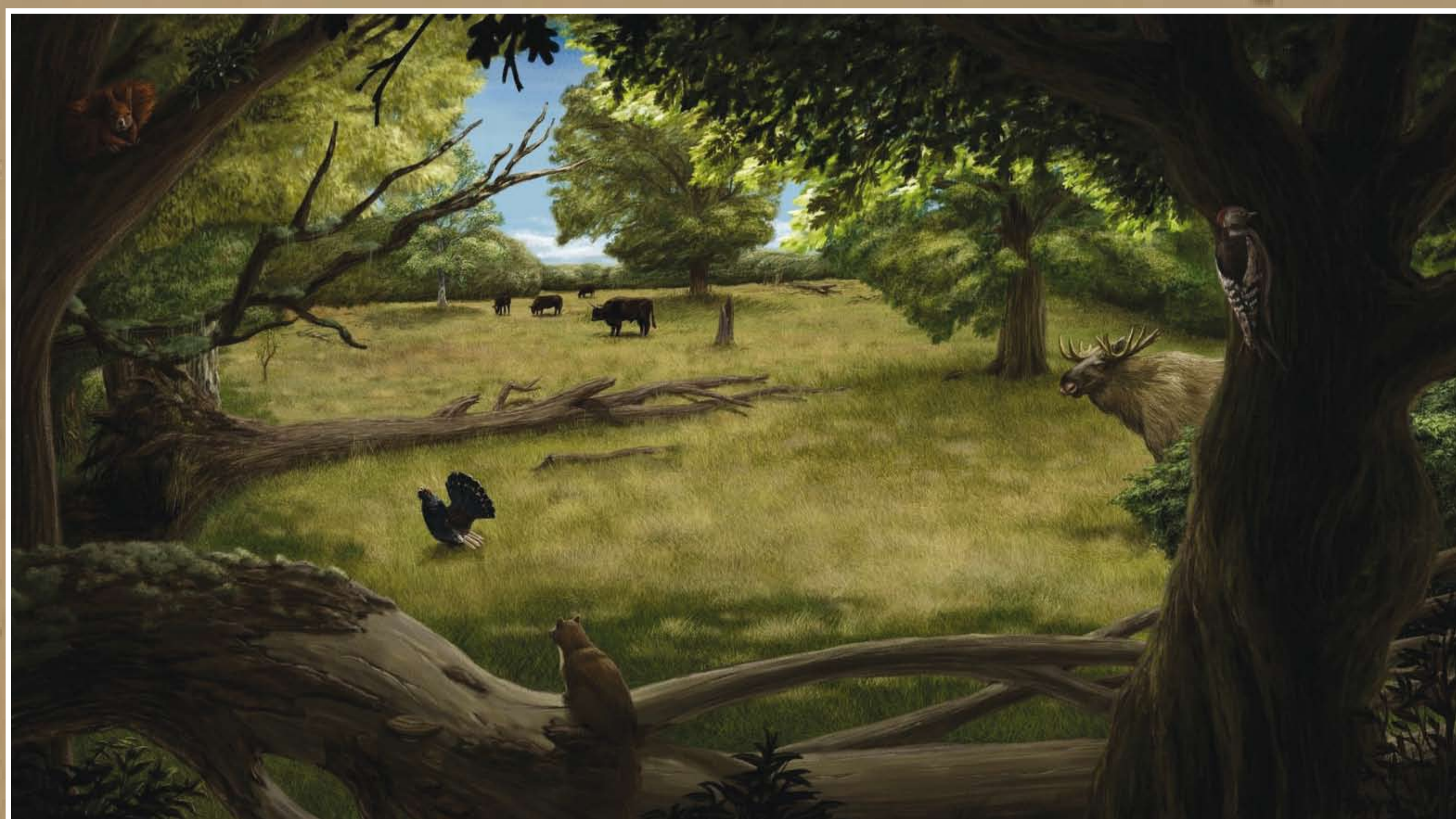
Vi ved fra knoglefund, at der har levet isbjørn, grønlandshval, ringsæl og andre arktiske dyr i området, som må have mindet om nutidens Svalbard. På isen sidder en ismåge, og i luften flyver en rosenmåge. Begge arter holder i dag til i pakisområderne omkring Nordpolen.

Rensdyrsteppe: 13.000 år siden

Klimaet har været et fastlandsklima med meget kolde vintre og varme somre. Et lignende klima ser vi i dag på stepperne i Sydrusland, hvor mange af de dyr, vi ser på billedet, findes i dag.

Fra venstre mod højre ses: rødbrun sidsel, menneske, rypelyng (dryas), pibehare, dalrype, isabellastenpikker, rensdyr og havtorn.

Jægerstenalderen – den atlantiske urskov: 6000 år siden

Temperaturen stiger, og de sidste rester af isen i Nordamerika smelter, hvilket resulterer i en hævnning af havet, så Vendsyssel igen bliver et ørige. Området i Rubjerg er dækket af en åben skov bestående af eg og lind.

Fra venstre mod højre ses: egern, mistelten, tjur, urokser, skovmår, elg og mellemflagspætte.

Fra ishav til nutid

Med store landskabsændringer

Vikingetid: 1200 år siden

I bronzealderen og jernalderen bliver skovene ryddet, og i vikingetiden er bakkerne ud mod klinten dækket af marker. De fleste skovområder bliver ryddet, og forskellige dyr, der er knyttet til åbne områder, indvandrer. På billedet ses bl.a. sanglærke og agerhøne.

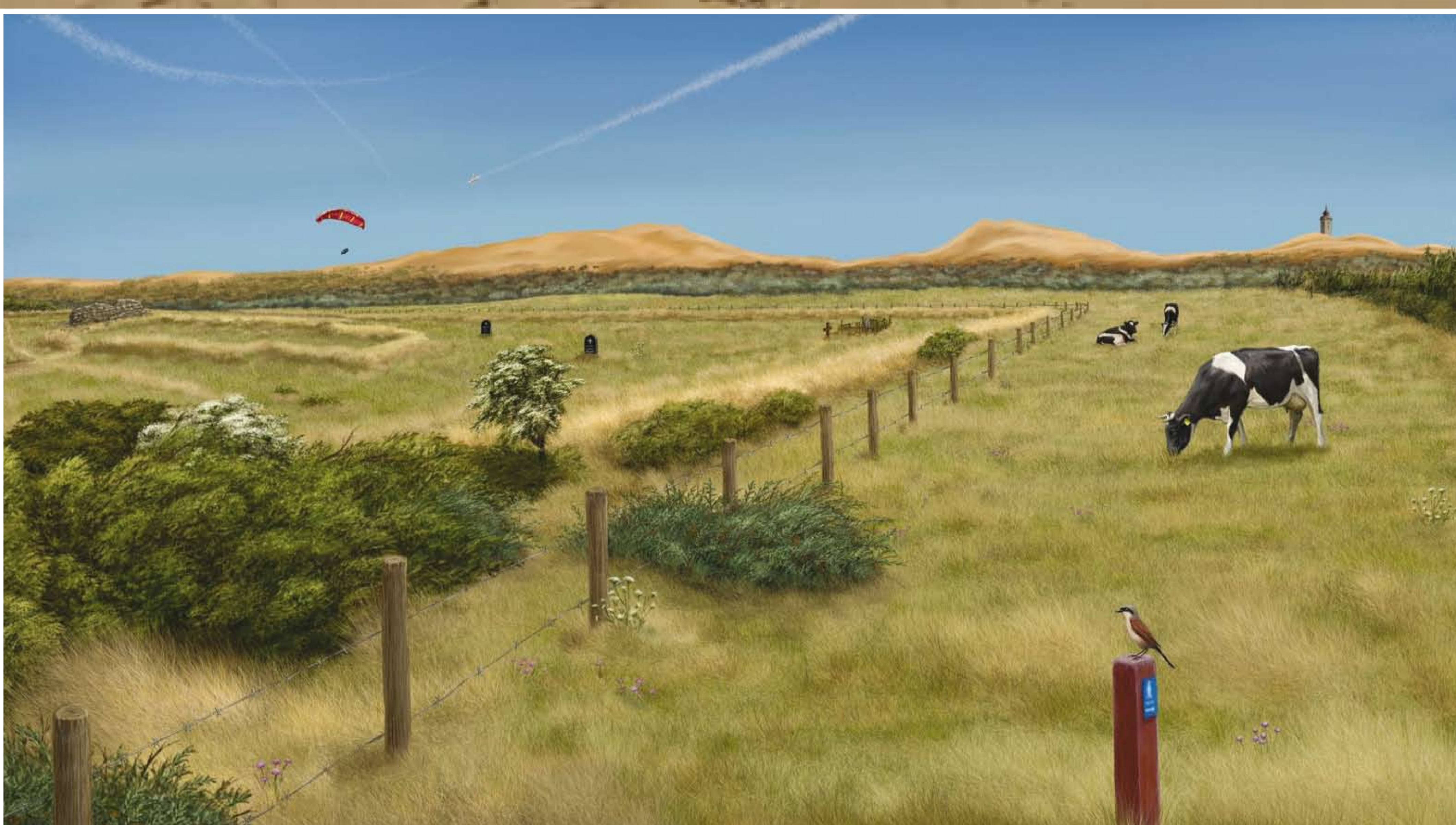
Middelalder: 600 år siden

Området er dækket af marker, og der ligger flere gårde omkring Rubjerg Kirke.

Sandflugt: 300 år siden

Marker og agre er dækket af sand, der er føjet op fra klinten. Rubjerg Kirke ligger ensomt tilbage i landskabet, og alle gårde omkring kirken er flyttet væk.

Nutid:

Klitterne er vokset til med græs og havtorn. I græsset blomstrer vild guleros og engelsk græs. Kirken er flyttet, og kun gravsten og en del af murkernen fra kirkens vestgavl står tilbage. På pælen sidder en rødrygget tornskade.